

el cel'h de l'Hospitalet

informatiu del Centre d'Estudis de l'Hospitalet

número 41

desembre 1997

bon dia

El servei Babel'H

El servei **Babel'H** i la **Biblioteca auxiliar** són dos importants serveis que el **CEL'H** ofereix al públic en general i especialment als ciutadans i ciutadanes de l'Hospitalet. Les darreres informacions —que compartirem amb vosaltres tot seguit— són una bona mostra de la utilitat d'aquests serveis.

Des del llançament del llibre **Història de l'Hospitalet. Una síntesi del passat com a eina de futur** hem pogut confirmar una tendència a l'increment del nombre d'usuaris/es no socis/es (d'un 30%, més o menys) del nostre servei de consulta.

Pel que fa als usuaris/es socis i sòcies del **CEL'H** el promig es manté discret: s'utilitza bàsicament per les persones implicades en els grups de treball i en els projectes en curs. A propòsit d'això, hi ha un fet a destacar, i és que des de fa uns mesos **Babel'H** està éssent molt sol·licitat pels responsables del projecte **Conèixer l'Hospitalet, l'Hospitalet és Escola**.

D'altra banda, esmentem un esdeveniment recent. Com l'any passat, el curs de formació sobre el projecte L'Hospitalet és Escola (que forma part del programa d'activitats de formació permanent de zona del pla de formació de la Generalitat de Catalunya), impartit per El Casalet i adreçat a educadors i educadores, ens va demanar si podíem fer un curs de formació d'usuaris/es de **Babel'H**. Així, el dijous dia 11 de desembre, el **CEL'H** va rebre la visita d'un grup de 22 mestres i professors/es d'educació

Un moment de la visita dels mestres.

primària i secundària. Es va aprofitar per informar-los del contingut del projecte L'Hospitalet és Escola, el qual encara no s'ha presentat públicament.

La propera actualització de la Base de Dades està prevista, en principi, per a finals desembre o inici de gener.

En el marc dels cursos de formació que organitza el Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, la nostra companya i responsable del servei **Babel'H**, Mercè Artigas, impartirà el curs: La informació local: tipologia, obtenció de documents, tractament i explotació. Hem de felicitar-nos perquè **Babel'H** hagi estat presa com a exemple i punt de referència de les Bases de Dades locals.

Presentació a la seu de l'ONCE de la Història de l'Hospitalet

En col·laboració amb un grup de joves invidents —associats a l'ONCE— interessats en dinamitzar culturalment la seva organització a la nostra ciutat, vam realitzar un dels actes de difusió del manual Història de l'Hospitalet. Una síntesi del passat com a eina de futur. La presentació la vam fer al local de la delegació de l'ONCE a l'Hospitalet, al barri de Sant Josep. Va córrer a càrrec d'en Pep Ribas i d'en Manuel Domínguez, autors del llibre, i va estar moderat per Eduardo Serrano, afiliat a l'agència de l'ONCE de l'Hospitalet. En Pep va fer una explicació de l'evolució de la ciutat a l'època contemporània, la qual va suscitar un gran interès entre els assistents. Arrel de l'explicació, sorgiren nombroses preguntes que van ser comentades per en Manuel Domínguez.

Així, gràcies a l'esforç d'aquests companys, l'acte va resultar un èxit, amb l'assistència d'u-

nes seixanta persones —la majoria, treballadores i treballadors d'aquesta entitat— i amb una important i activa participació.

L'ONCE, a més, ha posat el contingut del manual a l'abast dels invidents gravant tot el text. Es pot consultar a la seva biblioteca. Des del **CEL'H** valorem molt positivament aquest acte de difusió.

Per altra banda, tot i que no s'ha pogut realitzar la traducció del llibre en llenguatge Braille degut al seu alt cost, sí que en disposem d'una àmplia ressenya en una revista que publica l'ONCE a nivell de tot Catalunya, la qual ha estat cedida al nostre fons de Babel'H per en Robert Castells, soci i col·laborador del **CEL'H**. Gràcies, Robert, per la teva aportació!

A partir d'aquesta primera experiència, hem obert una línia de col·laboració amb aquesta institució que creiem molt interessant d'aprofundir i donar continuïtat.

Homenatge a Pura Fernández

Pura Fernández

El 22 d'octubre es va celebrar a l'Aula de Cultura de Bellvitge un acte d'homenatge a Pura Fernández, veïna de Bellvitge i destacada lluitadora per les llibertats de la nostra ciutat, que va morir el passat 13 d'agost. El van organitzar diverses entitats del barri de Bellvitge, partits polítics, i d'altres associacions. El **CEL'H** també hi vam col·laborar gràcies al Grup L'Hospitalet Antifranquista. Va ser un emotiu acte en el que participaren unes dues-centes persones. Hi hagueren diferents intervencions que ens apropiaren des de diferents punts de vista a la personalitat de Pura. Recollim aquí el breu retrat que va fer en aquest acte el nostre company i membre de la Junta del **CEL'H**, en Joan Camós:

«Pura fue profundamente militante comunista y al mismo tiempo donde había una brecha de lucha, por pequeña que fuera, si ella pensaba que era justa allí estaba, estuviera el PSUC o no estuviera su partido. Le importaba más la justicia que si aquella era la manera de conseguirlo.

Así hoy podemos decir que Pura es patrimonio de todas y todos los que a lo largo de estos años han luchado por construir una sociedad mejor, no con teorías sino con el día a día concreto de Bellvitge hasta sus 76 años»

El mes de gener des del **CEL'H** tindrem a punt el recull d'aquestes intervencions en un de **Els dossiers del cel'h** a disposició de qui hi estigui interessat/da.

Dos imatges de la presentació de la Història de l'Hospitalet, a l'ONCE.

2a Setmana del llibre infantil i juvenil de l'Hospitalet

Del 17 al 23 de novembre es va celebrar al Centre Cultural Barradas, la **2a Setmana del llibre infantil i juvenil de l'Hospitalet**, organitzada per l'Ajuntament de l'Hospitalet, la llibreria Perutxo i el grup Sopa de lletres del **CEL'H**, amb la col·laboració del Consell de la Joventut i l'Esplai de l'Hospitalet.

A més d'apropar el món literari als nostres nens/es i joves a través d'una completa exposició de llibres, hi ha hagut una important tasca de tot un seguit de narradors i narradores que han acollit les escoles i també el públic en general que ha visitat l'exposició. Volem ressaltar molt especialment l'esforç i professionalitat de dos membres del grup Sopa de lletres, la

Montserrat Solanas i en Jaume Centelles, que d'una manera voluntària s'han encarregat de la presentació de l'acte i de l'acolliment a l'Auditori tots els matins. Moltes gràcies!

Aquesta setmana ha servit també per mostrar els personatges de la família Tocaboires, protagonistes del llibre **Els Tocaboires a l'Hospitalet**. La Xim Tocaboires ha estat «la imatge de marca» d'aquest esdeveniment; la intenció que pugui començar a ser un personatge conegut per tots els nens i nenes de la nostra ciutat.

Aquest conte forma part del conjunt dels materials de suport del projecte L'Hospitalet és Escola (tenim previst presentar-lo per Sant Jordi, en el marc de les Festes de Primavera).

Lliurament del premi a en Jaume Valls

**Associació
Josep Vidal i Llecha**

Com ja us vam comunicar, el dia 3 d'octubre es va lliurar el Premi Memorial per la Pau Josep Vidal i Llecha a en Jaume Valls.

Uns quants companys i companyes del **CEL'H** van anar a Reus i acompanyaren a en Jaume a l'acte de recollida del premi. De nou, felicitats!

Presentació de treballs d'investigació sobre l'Hospitalet

El 29 de setembre de 1997, a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la nostra sòcia i, alhora, responsable de l'Arxiu Històric (AL'H), Clara Parramon, va llegir la seva tesina de llicenciatura en Antropologia: L'Hospitalet de Llobregat, similituds i diferències: algunes característiques de les poblacions immigrades a Catalunya en els anys 60, dirigida per la professora Teresa San Roman. El tribunal va atorgar-li un excel·lent per unanimitat. L'autora ens ha facilitat una còpia del treball pel fons Babel'H. Moltes gràcies i felicitats, Clara!!

I el passat 10 de desembre, també a la UAB es va presentar el treball de mestratge en Ciències Polítiques d'en Joan Jiménez Las élités locals en l'Hospitalet, 1979-95.

2n Congrés sobre Franquisme i Transició democràtica a les terres de parla catalana. Cultura i societat

El Congrés celebrat a Palma de Mallorca el 16, 17 i 18 d'octubre, i organitzat per la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana comptà amb una nombrosa participació d'arreu dels Països Catalans. S'hi presentaren 59 comunicacions, pertanyents a comunicants de Catalunya, les Illes i el País Valencià, distribuïdes en les quatre ponències següents:

- Els canvis socials
- Les formes d'articulació social i política
- Les estratègies culturals
- La vida quotidiana

Com ja sabeu, es presentaren cinc comunicacions elaborades per socis i sòcies del **CEL'H**.

Hi assistiren Jaume Valls, Garcilaso Aguado, Clara Parramon, Carles Santacana i Josep Ribas. En Carles actuà com a relator en la ponència *Les estratègies culturals*.

Alguns membres del grup L'Hospitalet Antifranquista

Volem esmentar les intervencions sobre les comunicacions referides a l'Hospitalet antifranquista. En Jaume Valls va fer esment a les experiències de la nostra ciutat i en Josep Ribas va enllaçar aquesta intervenció amb la necessitat de la implicació dels historiadors i les historiadors per l'anàlisi de les causes.

A més de les ponències esmentades es du-gueren a terme interessants taules rodones referides a l'àmbit de les Illes Balears, i altres actes paral·lels, d'entre els que volem destacar una visita guiada pel Centre Històric de Palma i una recepció a l'Ajuntament.

Assemblea anual de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

El dia 22 de novembre es celebrà a Igualada l'Assemblea anual de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, en el marc de Can Granotes. Es va renovar la seva junta, i el **CEL'H** hi estarà representat per en Marcel Poblet.

Premis Ciutat de l'Hospitalet 1997

Han tingut una nova aportació per part de l'Ajuntament que ha consistit en destinar 1.100.000 pessetes per a ser distribuïdes a proposta dels premiats entre les entitats que aquests i aquestes considerin oportunes.

Ens ha arribat la notificació que el guardonat amb la categoria de Comunicació, el periodista Josep Cuní, ha proposat el **CEL'H** per a què rebi una part d'aquesta dotació econòmica. Per nosaltres ha estat com si ens hagués tocat la loteria de Nadal! L'import és de 366.666 pessetes.

Carmen García-Nieto

El passat 1 de desembre va morir la Carmen García-Nieto, personalitat destacada en la investigació històrica i en el compromís social. Fou catedràtica d'història de la Universidad Complutense de Madrid, especialitzada en el que anomenem «història social» i autora de diversos llibres d'Història Contemporània.

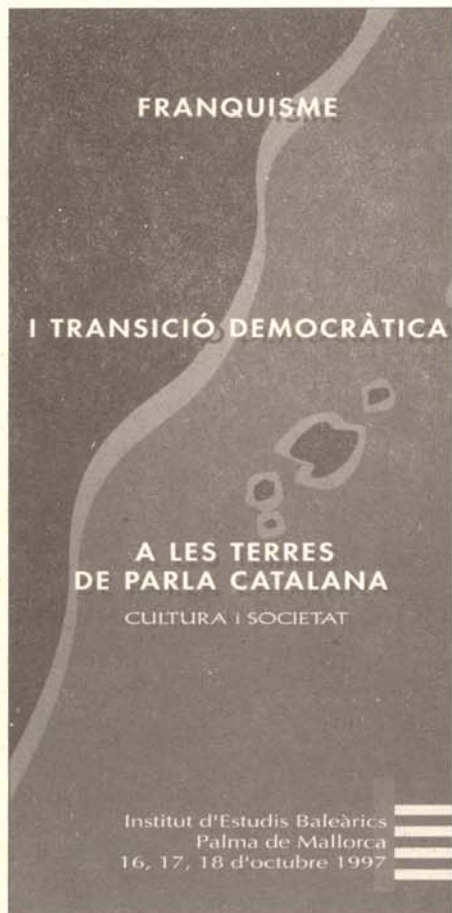
Tota la seva vida fou un model de coherència amb les seves idees i conviccions profundes i de compromís social i polític. Després de la mort del seu germà, en Joan N. García-Nieto, decidí traslladar-se a viure a Cornellà i continuar la seva feina, tant pel que fa a la Fundació Utopia, com en la lluita contra la marginació.

La Carmen era amiga de membres de la Junta del **CEL'H**, i també havia col·laborat amb nosaltres puntualment com a representant de la Fundació Utopia. Lamentem profundament la seva mort.

Conferència organitzada per les parròquies de l'Hospitalet

El passat dijous dia 11 de desembre, en Pep Ribas com a historiador i soci del **CEL'H**, va anar a la parròquia Sant Isidre del barri de Santa Eulàlia per tercer any consecutiu, a demanda del rector de la parròquia del Gornal, Quim Cervera. Allà va fer una conferència el contingut de la qual va ser, a grans trets: una descripció de l'Hospitalet de la postguerra, l'evolució de la població, les formes de vida quotidiana i els moviments socials. Dins d'aquests, va tractar del protagonisme popular en la democràcia a la ciutat. I també del paper del clergat de base, que trencà amb els esquemes franquistes del nacional-catolicisme.

L'assistència va ser nombrosa, amb ciutadanes i ciutadanes de tots els barris de la ciutat interessats/des pel tema.

altres límits

1es Jornades d'estudi del patrimoni del Baix Llobregat

Els propers dies 26 i 27 de març de 1998, es celebraran a Cornellà, les 1es Jornades d'estudi del patrimoni del Baix Llobregat. Les persones interessades poden enviar comunicacions (no superiors als 10 fulls DIN A4, amb 30 línies per full) fins el 15 de febrer. Per a qualsevol dubte podeu dirigir-vos al Consell Comarcal del Baix Llobregat (telèfon 685.24.00) o a l'Arxiu Històric de Cornellà (telèfon 377.44.88).

Plaça Lluís Companys

Ja us podeu passejar per la recent inaugurada plaça de Lluís Companys que uneix la Rambla Just Oliveras i la Rambla Marina als barris Centre i Bellvitge

Escultura a Can Rigalt

El nostre soci Ferran Soriano exposa una nova escultura als terrenys de la masia de Can Rigalt «Projecció de l'atleta mediterrani» que ha estat adquirida pel FC Barcelona.

Solidaritat amb Bòsnia

Gràcies a la iniciativa de la Fundació Joan XXIII i el Centre d'Estudis Joan XXIII i la col·laboració d'empreses i entitats s'ha fet un camp de treball a Bòsnia proveint 70 famílies d'aigua corrent. Felicitats per la iniciativa.

Campanya per l'exempció de l'IAE

La Fundació Catalana de l'Esplai promou una campanya que té com a objectiu l'exempció de l'IAE per a les entitats no lucratives d'interès general. S'han adreçat a nosaltres per demanar-nos que ens adherim a aquesta iniciativa, la qual cosa evidentment hem fet.

Des del **CEL'H**, com ja sabeu, fa temps que ens estem plantejant aquest tema, i també la necessitat d'altres incentius fiscals específics per a les associacions. En el seu moment, des de la Coordinadora de Centres d'Estudis ja vam visitar personalment i vam exposar la situació als diferents grups parlamentaris del Parlament de Catalunya.

Campanya pels Drets Humans

El grup d'opinió «Tr3s qu4rts x 5inc qu4rts» ens convida a participar en la campanya Els col·lectius de l'Hospitalet pels Drets Humans, que promouen pel 1998, cinquante-nari de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Programa de la Dona a l'Ajuntament

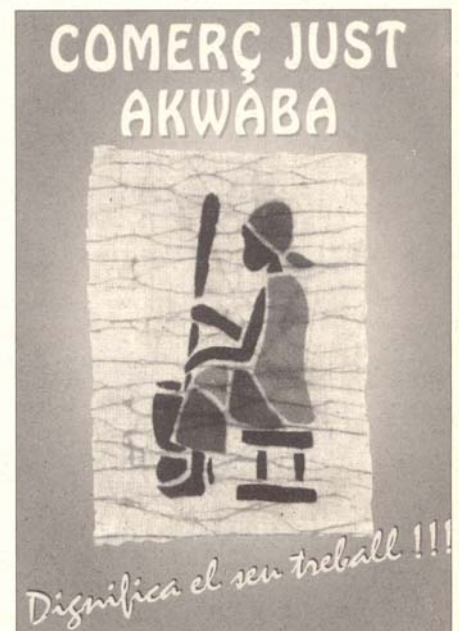
Des del Programa de la Dona de l'Ajuntament de l'Hospitalet s'han promogut uns grups socioinformatius dirigits a totes les dones de la ciutat. Qui estigui interessada, pot trucar al 331.19.50.

També des del Programa de la Dona hi ha previst realitzar una exposició i editar un llibre «L'Hospitalet de Llobregat: paisatge en transformació, protagonisme humà». Aquest projecte, encarregat a la Isabel Segura, té el doble objectiu de mostrar els canvis de paisatge i urbanístics en els darrers dos segles, i posar de relleu el protagonisme de les dones en millorar les condicions de vida de la ciutat. Tots els socis i les sòcies del **CEL'H** que tinguin cartells, fotografies i altres documents sobre dones que hagin tingut o tinguin un paper en la línia del tema plantejat, serà una bona aportació a aquest treball. Gràcies!

Comerç Just a la nostra ciutat: Fundació Akwaba

Si voleu fer un regal aquest Nadal, heu de saber que teniu la possibilitat de fer-ne un de solidari sense sortir de l'Hospitalet. La Fundació Akwaba ofereix productes de comerç just a la seva seu del carrer Pujós, 29 baixos.

A més us informem que el **CEL'H** es va adherir a la campanya «0'7 L'Hospitalet també», promoguda per l'esmentada Fundació Akwaba i el Consell de la Joventut i l'Esplai de l'Hospitalet, juntament amb setanta entitats més de la ciutat.

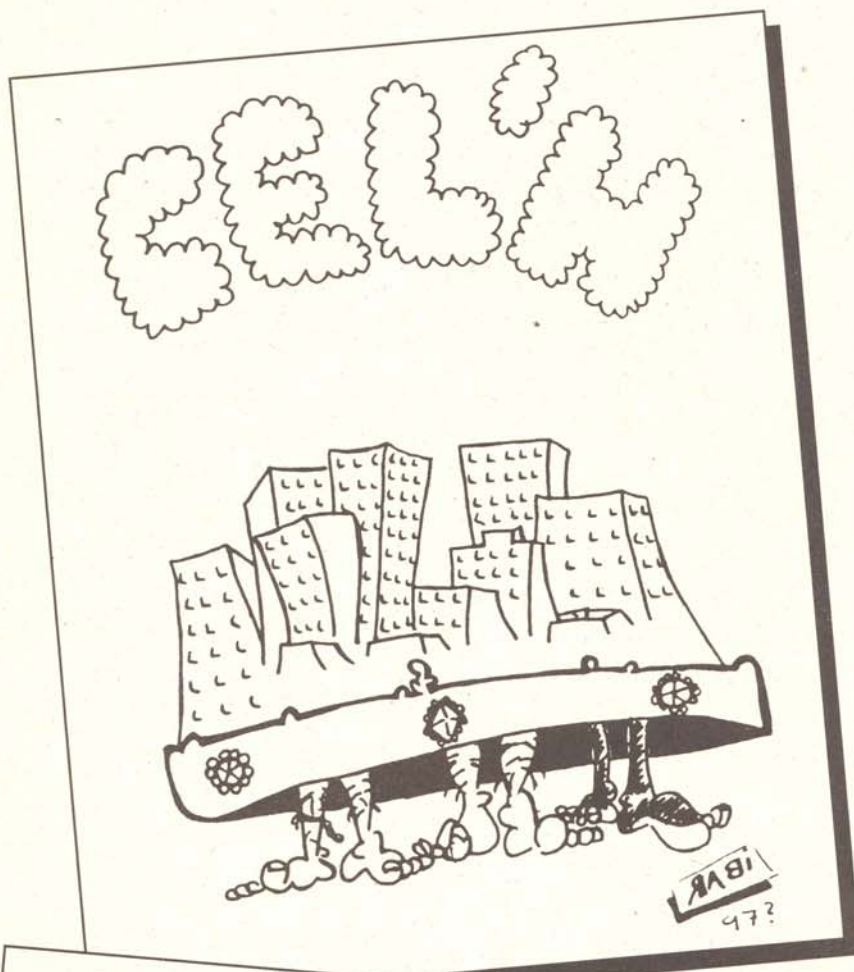

La Nadala del CEL'H

El nostre agraïment a un gran amic, en Manuel Rabinad, que ens ha obsequiat amb unes il·lustracions destinades a la nadala d'enguany del **CEL'H**.

nadal 1997

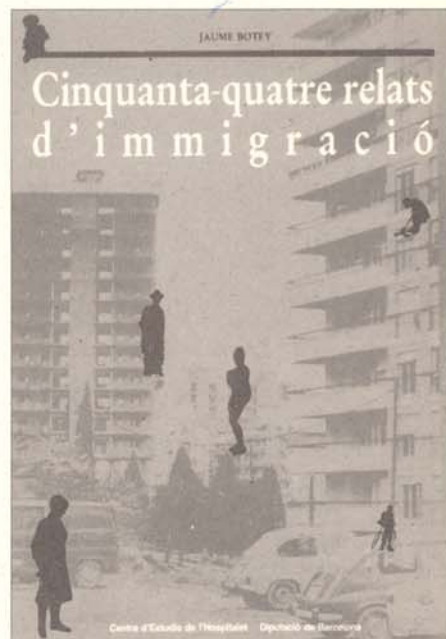
«Totes les obres humanes tenen la seva petita o la seva gran història. Són producte d'uns neguits, d'unes il·lusions...»

Així comença el nostre llibre d'història. Amb la voluntat de realitzar aquest any 1998 moltes més «obres humanes» amb vosaltres, com sempre, us desitgem molt Bon Nadal

La Junta Directiva
Centre d'Estudis de l'Hospitalet

fons editorial

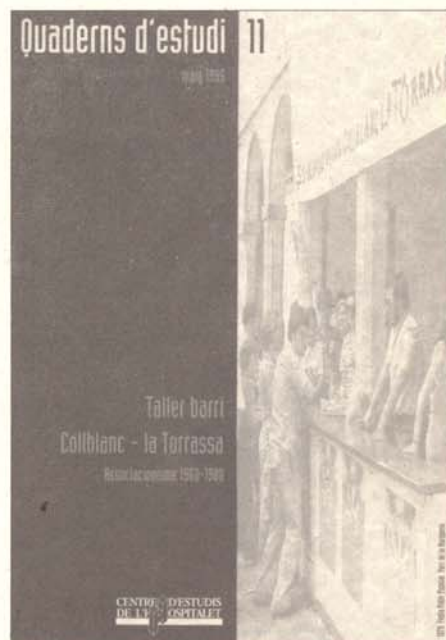
Cinquanta-quatre relats d'immigració

Jaume Botey

1986

232 pàgines

1.200 pta

Quaderns d'estudi 11

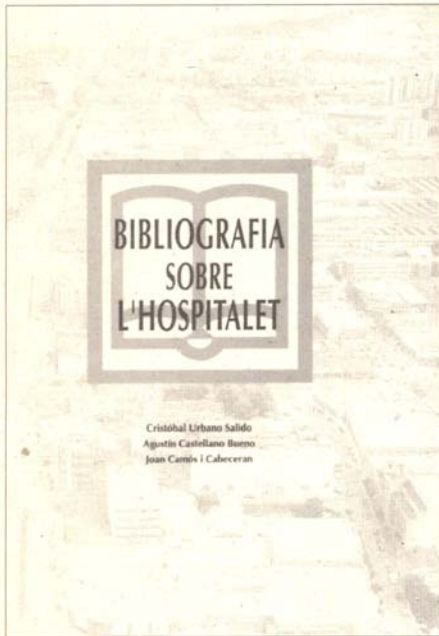
Taller barri Collblanc - la Torrassa

Cristina Sala

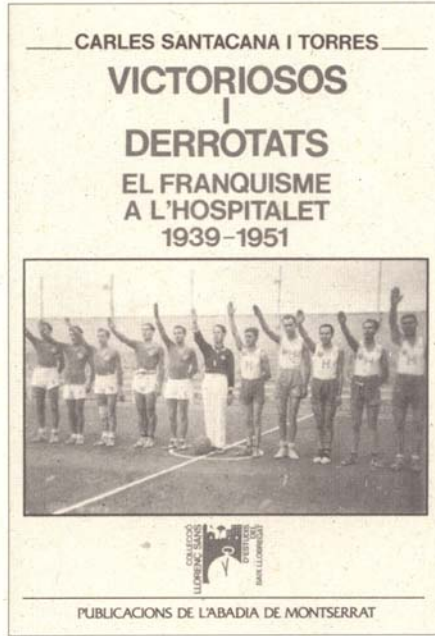
1995

81 pàgines

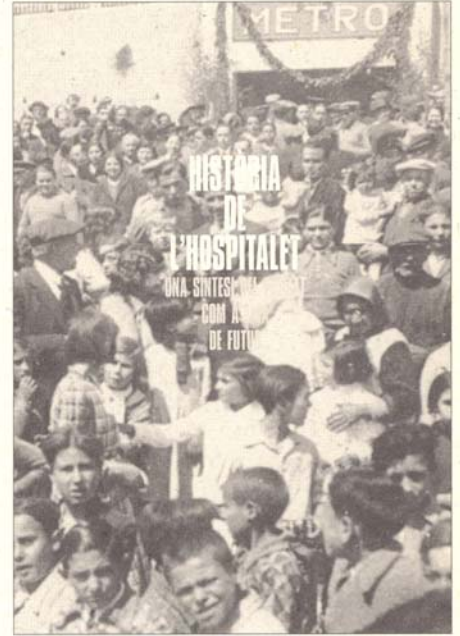
1.000 pta

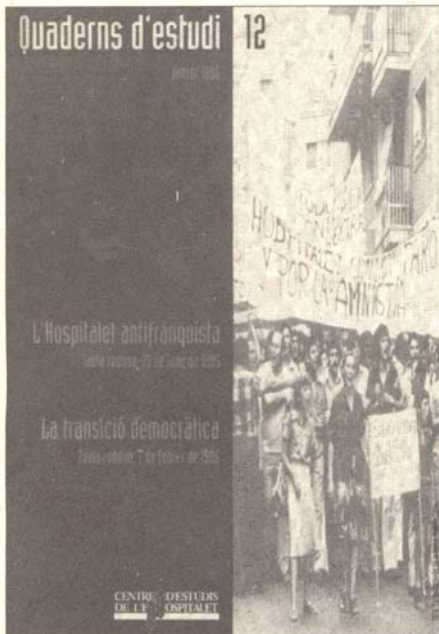
Bibliografia sobre l'Hospitalet
Joan Camós, Agustín Castellano i
Cristóbal Urbano
 1992
 439 pàgines
 1.700 pta

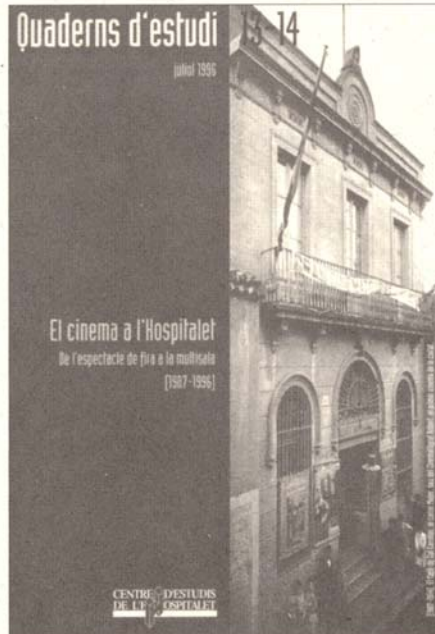
Victoriosos i derrotats:
el franquisme a l'Hospitalet
Carles Santacana
 1994
 382 pàgines
 2.100 pta

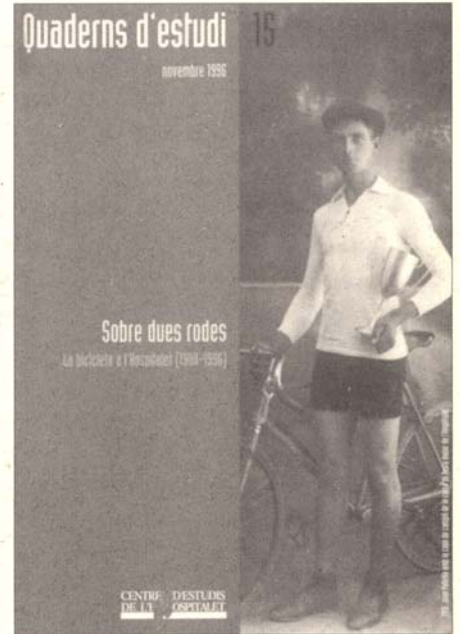
Història de l'Hospitalet: una síntesi
del passat com a eina de futur
Diversos autors
 1997
 251 pàgines
 3.500 pta

Quaderns d'estudi 12
L'Hospitalet antifranquista
La transició democràtica
Diversos autors
 1996
 90 pàgines
 900 pta

Quaderns d'estudi 13-14
El cinema a l'Hospitalet.
De l'espectacle de fira a la multisala
(1907-1996)
Òscar Garces i Núria Toril
 1996
 229 pàgines
 1.500 pta

Quaderns d'estudi 15
Sobre dues rodes.
La bicicleta a l'Hospitalet (1900-1996)
Enric Gil
 1996
 115 pàgines
 900 pta

previsió del temps

desembre

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 **25** 26 27 28
29 30 **31**

gener

1 2 3 4
5 **6** 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31

febrer

1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 **15**
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28

març

1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31

Fins el 31 de desembre

Exposició «Cartes canten. Naipes Comas 1797-1997»

Sala Alexandre Cirici (Riera de l'Escorxador s/n) Informació: 338 36 89.

No es coneix quin és l'origen dels jocs de naips, però està documentat que ja es fabricaven a Europa a la darrereria del segle XIV. Des d'aquells temps, els jocs de naips formen part de la tradició popular. Es fan servir com a eina d'entreteniment, de màgia i il·lusióisme, i també per endevinar el futur.

Jocs i baralles són a més documents històrics que reflecteixen l'època en què han estat creats: personatges públics i esdeveniments polítics; creences religioses i màgiques, l'evolució de les arts gràfiques o les modes dels vestuaris i dissenys.

L'Hospitalet té una relació molt especial amb el fascinant món dels naips. A la nostra ciutat es troba l'única fàbrica de naips del segle XVIII encara en funcionament, Naipes Comas, que enguany ha complert el seu 200 aniversari.

Per Nadal, reis i cap d'any

Un bon regal! Història de l'Hospitalet i llibres del CEL'H. Per col·laborar amb la nostra entitat, per conèixer cada cop millor la nostra ciutat. «Només es pot estimar allò que es coneix» Joan Camós.

5 de gener

Cal anar a dormir d'hora, deixar aigua pels camells, torrons i cava, les sabates (netes)...

15 de febrer

Data límit de presentació de les comunicacions per a les Primeres Jornades d'Estudi del Patrimoni del Baix Llobregat

estels fugaços

Al llarg dels mesos de novembre i desembre hem tingut amb nosaltres dues noies de pràctiques de l'escola Joan Pelegrí, estudiants del curs de formació ocupacional, amb les quals hem mantingut una especial relació d'intercanvi de coneixements i maneres de fer: l'**Emília Vicioso** i l'**Encarna Merino**. Fins sempre!

l'Encarna Merino

**el cel'h de l'Hospitalet 41 l'han fet,
l'equip cel'hestial habitual
amb la col·laboració especial de Mercè Artigas, Pep Ribas i el Grup Sopa de Lletres.**

CENTRE D'ESTUDIS
DE L'HOSPITALET

Major, 54 1r
08901 L'Hospitalet
Telèfon 338 60 91
Fax 261 24 90

GTC
GRUP TOT
comunicació

el cel'h de l'Hospitalet és una publicació
elaborada i editada pel Centre d'Estudis de l'Hospitalet,
amb el patrocini del Grup Tot comunicació